

کد خبر: 492966-03/02-1396/28:15 A

خانه | سیاسی | سیاست خارجی

یادداشت موسویان در روزنامه هافینگتون پست:

فراخوان ترامپ در ریاض برای مقابله با ایران تکرار تجربه‌ای شکست‌خورده است

دیپلمات سابق عالی‌رتبه ایران و پژوهشگر کنونی دانشگاه پرینستون تاکید کرد: فراخوان ترامپ در ریاض برای مقابله همه کشورها با ایران تکرار یک تجربه شکست‌خورده است و قطعا در آینده هم شکست خواهد خورد. این مسیر باخت - باخت برای آمریکا، ایران، عربستان و سایر کشورهای منطقه است.

به گزارش ایلنا، متن یادداشت سیدحسین موسویان در روزنامه هافینگتون پست به شرح زیر است:

در شرایطی ایرانی‌ها با اکثریت چشمگیر به دور دوم ریاست روحانی در شرایطی رای دادند که ایران در حساس‌ترین مقطع تاریخ بعد از انقلاب اسلامی ۱۹۷۹ قرار دارد. در حالی که میانه‌روها از این پیروزی به عنوان رای مردم ایران در مخالفت با انزوا و عوام‌گرایی استقبال کرده‌اند اما این آغاز چالش‌های بزرگ‌تر در اجرای تعهدات روحانی است.

در حالی که منطقه با بحران‌های بی‌سابقه دست و پنجه نرم می‌کند و رییس‌جمهور آمریکا به دنبال آغاز تقابل جدیدی با ایران است، روحانی در یک مبارزه انتخاباتی با حضور شش رقیب از دو جناح میانه‌رو و اصولگرا، پیروز شد. رقیب اصلی او ابراهیم ریسی ۳۸.۵ درصد آرا را

کسب کرد که این میزان رای، حاکی از ظرفیت موجود چرخش ایران به سمت دولتی اصولگراست. بعد از یک رقابت نفس‌گیر، اکثریت ملت ایران در شرایطی به میانه‌روی در سیاست داخلی و دیپلماسی در روابط خارجی رای دادند که دونالد ترامپ، رییس‌جمهور آمریکا سیاست تشدید فشار و انزوای ایران را انتخاب کرده است.

رکورد تاریخی مشارکت ۴۲ میلیونی ملت ایران در انتخابات ریاست جمهوری، نقطه قوت دولت جدید روحانی برای حرکت در مسیر درست است. روحانی باید پاسخگوی مطالبات مردم در مورد بهبود شرایط اقتصادی بعد از برجام و تقویت حقوق شهروندی باشد. او برای موفقیت در این مورد، در درجه اول نیازمند حمایت مقام معظم رهبری است و در درجه دوم نیز قدرت‌های جهانی و منطقه‌ای باید به سیاست تعامل او پاسخ متقابل و مناسب بدهند.

در جریان مبارزات انتخاباتی، روحانی با وضعیت دو قطبی مواجه شد. در جریان مذاکرات هسته‌ای، او از حمایت قاطع مقام معظم رهبری و ملت ایران برخوردار بود. او توانست اقتصاد ایران را از سقوط نجات داده، کشور را از رشد اقتصادی منفی به رشد اقتصادی هفت درصدی رسانده، تورم ۴۰٪ را به ۹٪ کاهش داده، صادرات نفت را به شرایط ماقبل تحریم‌ها بازگرداند و حدود ۱۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی نیز جذب کند. منتهی چالش اصلی او همچنان عدم تامین توقعات بالای مردم در بهبود سریع وضعیت اقتصادی روزمره‌شان بود که روحانی به دو دلیل قادر نبود: اول دوره کوتاه اجرایی شدن برجام و دلیل دوم هم کارشکنی‌های آمریکا در اجرای بهینه برجام بود.

واقعیت این بود که حجم زیادی از تحریم‌های غیرهسته‌ای آمریکا به قوت خود باقی است ضمن اینکه آمریکا بعد از برجام هم تحریم‌های غیرهسته‌ای جدیدی اعمال کرد که مانع‌تراشی آشکار برای اجرای بهینه برجام بود. لذا مخالفان روحانی هم سیاست خارجی تعاملی او با قدرت‌های جهانی و مذاکره به آمریکا را به تمسخر گرفته و آن را نشانه ضعف خواندند.

رییسی، رقیب اصلی، سیاست خارجی روحانی را «ملتمسانه» خواند و صدیقی، امام جمعه تهران نیز تفکر میانه‌روها در سیاست خارجی را بزدلانه و سازشکارانه خواند. هرچند پیروزی قاطع روحانی به معنی «نه» مردم به این اتهامات بود اما واقعیت این است که روحانی باید بتواند بین سیاست‌های عملگرایانه در سیاست خارجی و حفظ هویت ایرانی‌ها بالانس برقرار کند. به همین دلیل هم بعد از پیروزی او تاکید کرد که او تعامل با جهان را براساس احترام متقابل و منافع ملی دنبال خواهد کرد و در مقابل تحقیر و تهدید خواهد ایستاد.

گرایش روحانی به رفع تنش با رقبای منطقه‌ای مانند عربستان سعودی، نیز در دوران انتخابات به یک موضوع چالشی تبدیل شد. رییسی سیاست‌های عربستان سعودی را امتداد سیاست‌های راهبردی آمریکا و عربستان را «غده سرطانی» در منطقه خواند که به دنبال اختلاف‌افکنی در جهان اسلام است. این نکته از این جهت مهم است که تا قبل از این، ایران تنها اسرائیل را «غده سرطانی» در منطقه می‌خواند. روحانی در دوران مبارزات انتخاباتی حمله به سفارت عربستان را محکوم و حتی جهانگیری معاون ایشان، مدعی شد که مجرمین حمله به سفارت سعودی در ستاد انتخاباتی رقیب حضور دارند.

سیاست‌های تعاملی روحانی شامل مسایل داخلی از جمله تعامل با اقلیت‌های مذهبی هم بود و به همین جهت عبدالحمید، رهبر اهل سنت ایران نیز از کاندیداتوری روحانی حمایت کرد. حمایت رهبر اهل سنت ایران از روحانی باید پیام مثبتی به سعودی‌ها و دیگر کشورهای سنی عرب منطقه در مورد ضرورت تعامل با دولت روحانی باشد.

روحانی در آغاز دور دوم با چالش‌های سیاست خارجی مهمی روبه‌روست. در زمانی که ایرانی‌ها به پای صندوق‌های رای رفتند، همزمان رهبران عرب جهان اهل سنت در عربستان با ترامپ نشست گذاشتند. ترامپ قرارداد فروش ۱۰۰ میلیارد دلاری فروش اسلحه با عربستان و ده‌ها میلیارد دلار قرارداد فروش اسلحه با سایر کشورهای عرب خلیج فارس را نهایی کرد تا منطقه را بیش از پیش نظامی کند. وزیر دفاع عربستان اظهار داشته که جنگ را به داخل ایران خواهد کشاند. کشورهای عربی در یک اقدام بی سابقه تصمیم به تشکیل ائتلاف ضد ایرانی به نام «ناتو عربی» را اعلام کرده‌اند. در جریان سفر ترامپ به عربستان، عادل الجبیر اعلام کرد که دو کشور برای مقابله با به اصطلاح

«سیاست‌های تجاوزکارانه ایران» توافق کرده‌اند. رکس تیلرسون، وزیر خارجه آمریکا فروش صد میلیارد دلاری اسلحه به عربستان را برای مقابله با نفوذ منطقه‌ای ایران خواند. او با ما معتقد به مشارکت ایران و سعودی در منطقه بود. اما ترامپ در مسیر افزایش تنش در روابط سعودی با ایران قدم برمی‌دارد و این مسیری است که به افزایش بی‌ثباتی منطقه کمک کرده و عربستان را به مقابله با سیاست مصالحه‌جویانه روحانی، ترغیب خواهد کرد. از طرف دیگر، ترکیه به دنبال ایجاد دیوار ۱۶۰ کیلومتری در مرز با ایران است، برجام به خاطر تحریم‌های جدید مصوب و در دستورکار کنگره آسیب‌پذیر شده و شعله‌های آتش و بی‌ثباتی در سوریه و عراق و یمن و افغانستان ادامه دارد.

با این وجود، امید وجود دارد. یک نکته کلیدی استثنایی بودن انتخابات و دموکراسی ایران در منطقه است. ایران اولین انتخابات آزاد خود را در ۱۰۰ سال پیش تجربه کرد اما انرژی و ظرفیت‌هایی که بر اثر انتخابات اخیر در ایران بروز کرده، در منطقه بی‌مانند است. شبیه انتخابات اخیر ریاست جمهوری ایران را در انتخابات‌های اخیر در آمریکا و اروپا می‌توان مشاهده کرد در حالی که متحدین عرب منطقه‌ای آمریکا قبیله‌ای و فامیلی اداره شده و با ایران قابل مقایسه نیستند.

در هر صورت روحانی نیازمند حمایت مقام معظم رهبری ایران است. در مسیر پیش‌رو، ترامپ مهمترین چالش روحانی است. ترامپ دو راه دارد یا اینکه از سیاست‌های تعاملی روحانی استقبال کند یا اینکه مسیر تخاصم و تنش را در پیش گیرد. اگر قصد تعامل با ایران داشته باشد، پاسخ مناسب از تهران خواهد شنید. اما اگر سیاست دشمنی و تقابل را در پیش گیرد، روحانی و ملت ایران در مقابل او خواهند ایستاد همانطور که در مقابل تجاوز صدام به خاک ایران ایستادند. روحانی و ترامپ راه طولانی و سختی در پیش‌رو دارند. فراخوان ترامپ در ریاض برای مقابله همه کشورها با ایران تکرار یک تجربه شکست‌خورده است و قطعاً در آینده هم شکست خواهد خورد. این مسیر باخت - باخت برای آمریکا، ایران، عربستان و سایر کشورهای منطقه است.

نرم افزار موبایل ایلنا

